BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIATIUNII SIBIIU

Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 138 Duminică 22 Mai 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL", S. A. Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT: STELIAN POPESCU

FLAGELUL HIBRIZILOR

Am semnalat adeseori în coloanele acestui ziar desvoltarea nesăbuită pe care a luat-o la noi cultura hibrizilor (vița zisă teras), cum și primejdia pe care o reprezintă această cultură pentru economia viticolă a țării și pentru sănătatea populației rurale.

Adevărat e că viile plantate cu hibrizi au depășit cu mult suprafața viilor cu viță nobilă, cele dintâi ocupând 3 cincimi din totalul terenului viticol al țării, față de numai 2 cincimi ocupate de plantațiile cu viță bună. Și flagelul se întinde, neîntâlnind în calea lui nici o barieră serioasă, deși avem o lege pentru încurajarea viticulturii, care prevede interdicția noilor plantări, cu sancțiunile de rigoare. Și flagelul s'a intins până în regiunile de șes ale țării — în toate provinciile — dar mai ales în Basarabia, Muntenia și Dobrogea, sustrăgând suprafețe importante din pământul destinat dela natură și prin tradiție culturii cerealelor și stricând prin aceasta însăși fizionomia productivă a țării, cu specialitățile ei de cultură după regiunile de munte, de deal și de câmpie, adică după condițiunile pe care le oferă insăși factorii naturali : solul și climatul.

Efectele nenorocite ale întinderii culturii hibrizilor s'au făcut de mult simțite. Pe deoparte, prin invadarea pieții interne cu vinuri de cea mai proastă calitate, care, în chip fatal, au împins la concurarea și deci la deprecierea produselor superioare ale viței nobile din vechile și renumitele podgorii românești, iar, pe de altă parte, prin împuținarea elementelor de hrană ale populației rurale, datorită înlocuirii culturii cerealelor cu viță proastă și prin răspândirea alcoolismului la sate sub forma unei băuturi mizerabile, preparată în cele mai nehigienice condițiuni.

Beau oamenii de se îmbată tot satul ; beau femeile, beau chiar și copiii. In loc de lapte sau ceai, dimineața se dă acestora să bea poșircă de teras, ba li se mai întinde și drojdie pe mămăligă rece, ca să le dea și iluzia hrănirii.

La ministerul educației naționale sunt numeroase rapoartele diriginților de școli, prin care se semnalează starea de turmentație în care sosesc copiii la cursuri din cauza acestui sistem de alimentare cu alcool preparat în cele mai mizerabile condiții.

De curând ne semnalase ravagiile acestui flagel în satele din jurul Bucureștilor însuși d. prefect al jud. Ilfov, care, pe un ton de hotărâre ce excludea orice transacție și orice șovăială, ne aducea la cunoștință că a și declarat război hibrizilor. Din sfaturile ținute cu sătenii, proprietari de vii cu viță teras, d-sa constatase că aceștia au înțeles primejdia și că se declaraseră gata să distrugă culturile de hibrizi, obligându-se să planteze în loc lucernă și porumb furager. Ca un act de dreptate, care ar fi pentru ei și o primă de încurajare, se cuvenea însă să li se acorde și o despăgubire în bani, care să le înlesnească înlocuirea terasului prin cultura plantațiilor utile.

Pentru creiarea fondului cu această destinație, d. prefect de Ilfov era de părere să se pună o taxă mică (0,50 bani la litru ,de pildă), pe desfacerea vinului de calitate, taxă ușor de suportat atât de podgoreni ,având în vedere că ei vor fi primii beneficiari ai desființării hibrizilor, cât și de consumatori, cari vor avea, în sfârșit, parte, pe viitor, de un vin mai ca lumea.

Azi avem mulțumirea să aflăm că însuși d. ministru al agriculturii și domeniilor a pus degetul pe rană, luând măsuri atât pentru împiedecarea oricării plantații noui de hibrizi, cât și pentru distrugerea celor existente, însoțită de plata unei despăgubiri a proprietarilor respectivi.

Ducând la bun sfârșit această acțiune ,guvernul va împlini o adevărată operă națională, pe care guvernele electorale n'au fost în stare s'o ia asupră-le și pe lângă că se va pune astfel în valoare o importantă producție a țării — viticultura — se va salva din ghiarele decăderii fiziologice pătura de temelie a țării.

———xXO❖OXx———

Un timbru românesc vândut cu 400.000 lei

Londra, 19 (Ager). — In timbru românesc din anul 1858 a fost vândut astăzi cu 400 lire sterline (aproximativ 400.000 lei).

Vânzarea acestui timbru a fost făcută la un negustor din Bondstreet.

Sf. Impărați Constantin și Elena MARIA BEREZOVSKI

(Vezi pagina 4-a)

O revoluție in traficul dunărean european

Care sunt interesele României

de R. SEIȘANU

Agenția „Rador" a anunțat că guvernul german a promulgat legea privitoare la construirea noului canal Rin-Main-Dunăre.

In expunerea de motive a legei se spune, că în urma alipirei Austriei la Germania este nevoe să se execute repede lucrările acestui canal pentru stabilirea unor comunicații directe, pe apă, între Rin și Dunăre. De aceea canalul acesta va fi gata în anul 1945. S'au mai prevăzut lucrări pentru lărgirea Dunărei germane, în vederea circulației vaselor până la 1500 tonaj.

Reamintim că, imediat după încheerea păcei, Germania a proectat construirea canalului Rin-Main-Dunăre pentru vase dela 600—1200 tonaj.

In anul 1925 societatea „Rin-Main-Dunăre" a obținut, pe lângă sumele ce i le-a pus la dispoziție guvernul german, un împrumut în Statele-Unite ale Americei de Nord de 20 milioane de dolari.

In aceea, epocă elveției și germanii au elaborat un alt proect — unirea Dunărei cu lacul Constanța, — urmând ca pe această viitoare cale de comunicație pe apă să treacă, fără transbordare, în Elveția occidentală, petrolul și grânele din regiunile dunărene și din Orient.

Mai important este însă canalul Rin-Main-Dunăre, pentru dezvoltarea traficului pe marele fluviu ce străbate Europa centrală și orientală.

Executarea lucrărilor acestui canal ar trece de șase miliarde de franci francezi; iar lucrările de amenajare a sectorului Dunărei germane vor necesita și ele sume considerabile.

Importanța Dunărei, ca principală cale de apă europeană pentru navigațiune, este, în epoca actuală, mai mare decât în trecut.

Dacă luăm apoi în seamă formula ce s'a dovedit adevărată — traficul atrage traficul — orice sporire a traficului pe apă determină o dezvoltare generală a bogăției, un schimb mai intens și fructuos de mărfuri între diferite țări, o sporire a resurselor agricole și industriale a regiunilor respective. Părerea celor din trecut că dezvoltarea traficului pe apă, prin eftinătatea transportului, lovește în traficul pe c. f., s'a dovedit greșită.

Insăși influența binefăcătoare ce o are desvoltarea navigațiunei pe o mare arteră fluvială, prin înmulțirea surselor de bogăție, agricole și industriale, și intensificarea schimburilor, contribue la dezvoltarea traficului pe c. f.

Așa se și explică faptul că în Germania și în Franța, țări care dispun de întinse rețele de căi ferate și deci de mare trafic feroviar, se dă o importanță deosebită navigațiunii fluviale, investindu-se capitaluri considerabile în construiri de canale și în amenajarea marilor fluvii cum sunt Dunărea, Rinul și Ronul.

Pentru punerea mai mult în valoare a bogățiilor sale agricole și industriale, ca și pentru atragerea unei părți din traficul european, Franța, după încheerea păcei, a întocmit un proect de amenajare a Ronului.

Dunărea prezintă însă o importanță mult mai mare, nu numai prin lungimea și volumul său de apă, dar prin faptul că străbate regiunile agricole și industriale cele mai în-

(Continuare in pag. 2-a)

Svonuri false despre starea sănătății mareșalului Rydz-Smigly

Londra, 19 (Radio-Central). — *Corespondentul din Varșovia al ziarului „Daily Telegraph" anunță că știrile despre starea gravă a mareșalului Rydz-Smigly sunt desmințite în mod oficial.*

Mareșalul s'a înapoiat din provincie la Varșovia după o lipsă de 14 zile, din cauza unei ușoare indispoziții.

Vot de incredere in guvernul belgian

Bruxelles, 19 (Rador). — **Senatul a votat încredere în guvern cu 118 voturi, contra 22 și 7 abțineri.**

PESIMISM PREMATUR

xx

Vorbind ieri la Camera Lorzilor despre acordul anglo-italian, lordul Halifax a declarat că guvernul britanic acceptă asigurările Italiei și crede că vor fi executate în mod onorabil. Acest acord este un prim popas pe drumul spre pace, pe care guvernul englez este hotărât să-l continue. Prieteniile actuale ale Marii Britanii, oricât ar fi ele de prețioase, nu sunt exclusive. De aceea Regatul Unit va incerca să sporească numărul lor, înlăturând în prima linie cauzele de neincredere și bănuială, care separă Anglia de Germania.

Cuvintele ministrului englez corespund preocupărilor de pace, cari au caracterizat intotdeauna ca și astăzi, politica britanică. Robustul optimism și trainica răbdare britanică n'au fost dezarmate de niciuna din crudele experiențe, de care străduințele de pace ale diplomației engleze s'au lovit în ultimii trei ani.

Dar credem că ar fi o greșeală să se interpreteze politica de pace a Marei Britanii, ca și când ar pune pe acelaș plan prieteniile ei vechi cu cele recente, cele existente cu cele eventuale. Inregistrarea obiectivă a realităților ne face să constatăm că prietenia franceză — alianța franceză, pentru a-i da numele său adevărat — ocupă locul de frunte printre elementele esențiale ale politicii externe britanice. Deaceea, una din cele mai interesante chestiuni internaționale de astăzi este de a vedea cum se adaptează prietenia dintre Londra și Paris la acordul anglo-italian.

In discursul său dela Genova, Ducele a avut grijă să precizeze că înțelegerea dintre Marea Britanie și Italia este un acord asupra intereselor lor imperiale și coloniale, constatare din care se poate deduce că nici acțiunea continentală a Italiei, nici aceea a Marei Britanii nu sunt afectate de acest acord.

Vorbind cu circumspecție despre negocierile dintre Italia și Franța, cari sunt în curs, Ducele declară că nu știe dacă vor ajunge la o încheiere, pentrucă într'un eveniment extrem de actual ca războiul din Spania, francezii și italienii sunt de fiecare parte a baricadei. Cei dintâi doresc victoria Barcelonei. Italienii, dimpotrivă, doresc și vor victoria lui Franco.

Cuvintele șefului guvernului italian au produs o adâncă emoție în Franța, unde sunt comentate — în multe cercuri — ca o încercare de a separa Franța de Marea Britanie.

Dacă o asemenea interpretare ar fi exactă, sunt multe probabilități ca o astfel de tentativă să nu ducă la rezultat. Prietenia franceză este un element atât de hotărâtor al apărării britanice, încât ar fi de neconceput ca ea să fie sacrificată necesității de a menține acordul anglo-italian. Aceasta este atât de adevărat, încât pentru a da acestui acord deplina lui valoare, negocierile dintre Italia și Franța apăreau ca urmare logică și necesară a tratativelor dintre Marea Britanie și Italia. Intr'adevăr este imposibil de închipuit un regim, în care siguranța britanică în Mediterana occidentală să fie respectată de Italia, iar siguranța Franței, care se pune în aceleași condiții și în aceiași regiune să nu fie intemeiată pe aceleași asigurări. Dată fiind starea de spirit a opiniei publice britanice, o asemenea situație ar compromite acordul anglo-italian, nu prietenia franco-engleză.

De aceea credem mai prudent să nu dăm cuvintelor Ducelui, decât sensul aparent, pe care-l au. Șeful guvernului italian face interpretarea unei divergențe, care există de fapt între Franța și Italia, în ce privește intervențiile străine în Spania. O face în termenii mai puțini diplomatici, pe cari îi comportă cuvântarea în piața publică și eloquența radio-difuzată.

Faptul constatat al divergenței franco-italiene față de războiul civil spaniol nu e de astăzi. E vechi de aproape doi ani. In acest răstimp sub prezidența liniștită și răbdătoare a Marei Britanii, comitetul de neintervenție dela Londra n'a făcut altceva decât să caute să aplaneze asemenea divergențe.

In fond, la Genova d. Mussolini n'a cerut decât un lucru, pe care-l are: victoria lui Franco. Franța nu cere azi altceva, decât un lucru, pe care Italia s'a obligat să-l dea Marei Britanii. Dacă Italia, în negocierile ei cu Franța, nu i-ar da, în privința Spaniei, aceleași asigurări, pe cari le-a obținut Marea Britanie în acordul încheiat la 16 Aprilie, acest acord n'ar mai intra în vigoare. Intr'adevăr, dacă voluntarii italieni sunt retrași din Spania, ei sunt retrași pentru toată lumea, căci nu pot fi retrași față de Anglia și menținuți față de Franța. De aceea este mai prudent să nu se dramatizeze cuvintele Ducelui la Genova. E mai probabil că Marea Britanie își va relua în chestia spaniolă rolul de mediatoare, pe care l-a avut până acum și că ajungând la o soluție, aceasta va fi deopotrivă de utilă în acelaș timp Angliei, Franței și Italiei.

Un dosar senzațional al fostului secretar al d-lui Papen

Paris, 19 (Radio-Central). — **„Le Journal" anunță din Budapesta în legătură cu cazul Ketterer, fostul secretar al legației germane din Viena, că acesta și-a stenografiat toate convorbirile pe care le-a avut cu oamenii de stat austriaci în timpul ultimelor 18 luni.**

Aceste notițe ar fi senzaționale și ar arăta rolul curios pe care d. von Papen l-a jucat la Viena. Notițele lui Ketterer se află într'un loc sigur și vor fi în curând publicate.

I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea a plecat Joi seară la Varșovia

I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, președintele consiliului de miniștri, a părăsit Capitala, Joi seară, la orele 8,45, cu acceleratul de Cernăuți, la care a fost atașat un vagon special, spre a se duce la Varșovia, de unde se va înapoia în țară, Marți 24 Mai.

Pe peronul gării de Nord, I. P. S. Patriarh, a fost salutat, la plecare, de către d-nii . Armand Călinescu, ministrul de interne; Victor Iamandi, ministrul justiției; general Argeșanu, ministrul apărării naționale; prof. Gh. Ionescu-Sisești, ministrul agriculturii și domeniilor; general Paul Teodorescu, ministrul aviației și marinei; M. Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor; general dr. N. Marinescu, ministrul sănătății publice; Richard Franasovici, ambasadorul României la Varșovia; Măgureanu, subsecretar de stat la președinția consiliului; g-ral Glatz, subsecretar de stat la minist. apărării naționale; D. V. Țoni, subsecretar de stat la ministerul educației naționale și preot Nae Popescu, subsecretar de stat la culte; D. Vlahide, secretar general al președinției consiliului și Paraschivescu, secretar general al ministerului de externe; contele Poninski, însărcinatul de afaceri al Poloniei cu personalul superior al legațiunii; Grigorcea, directorul protocolului; Dumitru Grozdea și Gh. Nazarie, din partea consiliului eparhial al sfintei Patriarhii; P. S. S. arhiereul Veniamin Pocitan Ploeșteanu, vicar al Patriarhiei; protoereii Capitalei; protoereul Constantinescu dela Giurgiu, etc.

*

In momentul când trenul s'a pus în mișcare, corul preoților, care se afla pe peron, a cântat : **Pre stăpânul și Patriarhul nostru Miron, Doamne-l păzește întru mulți ani, Stăpâne !**

I. P. S. Patriarh, înconjurat de membrii guvernului, în Gara de Nord

AU INCEPUT CĂLDURILE

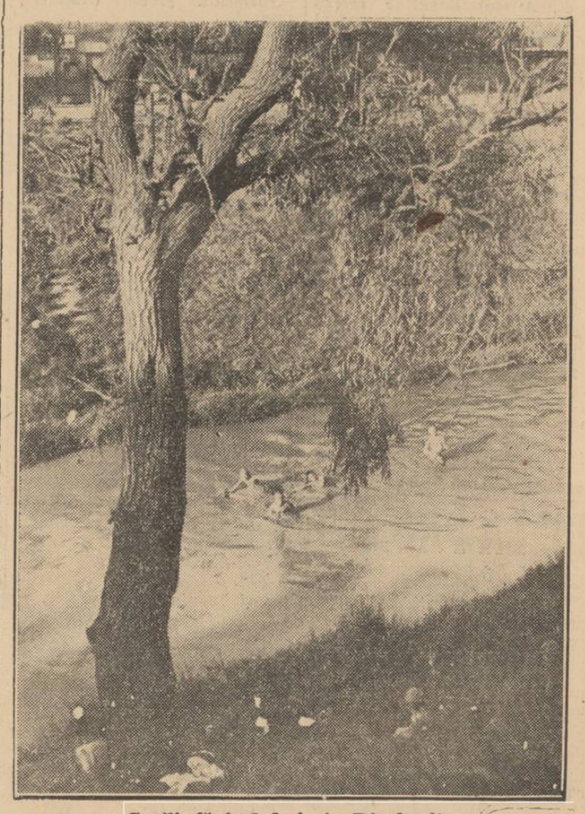

Copii făcând baie în Dâmbovița...